

Προτάσεις της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος για την σκοπιμότητα διατήρησης λειτουργίας των Επιμελητηρίων ως ΝΠΔΔ.

Σε επιστολή της η ΚΕΕΕ, προς τον Υφυπουργό Ανάπτυξης κ. Σκορδά σχετικά με την λειτουργία των Επιμελητηρίων αναφέρει:

« Επί του εγγράφου του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Διεύθυνση Οργανωτικής Ανάπτυξης (Τμήμα Οργάνωσης Κεντρικής Διοίκησης) με αριθμό πρωτ. ΔΟΑ/Φ.20/οικ.10741/16-4-2013, το οποίο απεστάλη προς το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Διεύθυνση Διοικητικού (Τμήμα Α¹ Διοίκησης Προσωπικού) και εκείθεν προς όλες τις διευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου με το με αριθ. πρωτ. Β1-2454/19-4-2013 έγγραφο αυτού σχετικά «με την σκοπιμότητα διατήρησης, για την οργάνωση και λειτουργία των ΝΠΔΔ, της προκείμενης φύσης και νομικής μορφής τους ως ΝΠΔΔ», υποβάλλουμε τις εξής παρατηρήσεις μας:

1. Τα Εμπορικά και Βιομηχανικά, τα Βιοτεχνικά και τα Επαγγελματικά Επιμελητήρια της χώρας, όπως και η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων αποτελούν, κατά τον ισχύοντα θεσμικό τους Νόμο (20S1/1992) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και με την μορφή αυτή λειτουργούν από της αρχικής τους ίδρυσης με τον Νόμο 184/1914, ως και με τους ενδιάμεσα ισχύσαντες Νόμους 1089/1980 και 1746/1988, Ο χαρακτήρας τους ως Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ακολουθεί ακριβώς τα ίδια συστήματα, όπως στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, άλλων ηπειρών και κυρίως της Ιαπωνίας, όπου από αιώνων ισχύει το σύστημα αυτό.
2. Ο βασικός κορμός των αρμοδιοτήτων και των δράσεων ενός εμπορικού και βιομηχανικού, βιοτεχνικού και επαγγελματικού επιμελητηρίου είναι η κατά τρόπο οργανωμένο, αντιπροσωπευτικό και μεθοδευμένο επίσημη αναφορά των θέσεων και των απόψεων των παραγωγικών τάξεων της χώρας προς την Πολιτεία για θέματα που άπτονται της εθνικής ανάπτυξης αυτής γενικότερα, ως γνωμοδοτικά και συμβουλευτικά όργανα αυτής. Προκειμένου να επιτευχθεί ο βασικός αυτός στόχος, θεμελιώδης προϋπόθεση είναι η σοβαρή, διαρκής, σταθερή και ολοκληρωμένη οργάνωση των εμπορικών και βιομηχανικών, βιοτεχνικών και επαγγελματικών επιμελητηρίων ως νομικών οντοτήτων δημόσιου χαρακτήρα (με καθεστώς υποχρεωτικής εγγραφής και καταβολής ετήσιας συνδρομής), ικανών να φέρουν σε επιτυχές *πέρας* την δράση αυτή. Άλλωστε, η ανατεθειμένη στα επιμελητήρια πολιτειακή αρμοδιότητα της τήρησης και παρακολούθησης του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Νόμος 3419/2005) και του καθεστώτος της αδειοδότησης των επιχειρήσεων (Νόμος 3982/2011) δεν είναι δυνατό να ασκηθεί, παρά μόνο μέσω της νομικής αυτής μορφής, ήτοι του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.
3. Τα εμπορικά και βιομηχανικά, τα βιοτεχνικά και τα επαγγελματικά επιμελητήρια, ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, με την κατάλληλη δομή, που επιβάλλει η νομική αυτή μορφή, έχουν το αναγκαίο κύρος και την απαιτούμενη δυνατότητα να ενεργούν ως αποκεντρωμένες υπηρεσίες της Πολιτείας με σαφείς αρμοδιότητες, εκχωρημένες από την Πολιτεία προς αυτά, οι οποίες σχετίζονται με το εμπόριο και την βιομηχανία, στα πλαίσια των ανωτέρω γνωμοδοτικών και συμβουλευτικών τους καθηκόντων (όπως τα

προδιαληφθέντα καθήκοντα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου και της αδειοδότησης των επιχειρήσεων). Υπογραμμίζεται ότι, πέραν των σήμερα ανατεθειμένων αρμοδιοτήτων της Πολιτείας προς τα επιμελητήρια, υπάρχει το περιθώριο της ανάθεσης και άλλων πρόσθετων συναφών καθηκόντων, κατά τρόπον ώστε να ελαφρυνθεί (διοικητικά και οικονομικά) η κεντρική διοίκηση και να ασχοληθεί αποτελεσματικότερα με τον επιτελικό και εποπτικό της ρόλο.

Αναλυτικότερα αποστολή κάθε επιμελητηρίου είναι:

- I. να λειτουργεί το Γενικό Εμπορικό Μητρώο, δηλαδή τηρεί το αρχείο με την καταγραφή όλων των ελληνικών επιχειρήσεων,
- II. να διαχειρίζεται το EBR - European Business Register, που είναι το δίκτυο των Επίσημων Εθνικών Εμπορικών Μητρώων των περισσότερων κρατών της Ευρώπης,
- III. να παρέχει υπηρεσίες One Stop Shop για την επιτάχυνση και απλοποίηση των διαδικασιών ίδρυσης επιχειρήσεων,
- IV. να λειτουργεί ηλεκτρονική υπηρεσία στελέχωσης επιχειρήσεων,
- V. να αναλαμβάνει την επίλυση εμπορικών διαφορών (διαιτησία - πραγματογνωμοσύνη),
- VI. να συμμετέχει στα κοινοτικά και εθνικά επιχειρησιακά προγράμματα,
- VII. να παρέχει επαγγελματική κατάρτιση για στελέχη επιχειρήσεων,
- VIII. να λειτουργεί ως Σύμβουλος της εκάστοτε κυβέρνησης, σε θέματα εμπορίου, βιομηχανίας και γενικότερα αναπτυξιακής πολιτικής
- IX. να εκπροσωπεί να υποστηρίζει και να αναδεικνύει την επιχειρηματική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα:
 - Ενημερώνει συστηματικά τα μέλη του γύρω από τις εξελίξεις σε κρίσιμα θέματα.
 - Παρέχει δωρεάν πληροφόρηση και συμβουλευτικές υπηρεσίες στις επιχειρήσεις- μέλη του,
 - Διοργανώνει συνέδρια, ημερίδες και συναντήσεις για την ανάλυση ειδικών θεμάτων της οικονομίας και επιμέρους κλάδων,
 - Διοργανώνει επιχειρηματικές αποστολές από και προς ξένες χώρες, με σκοπό τη διεύρυνση των διμερών οικονομικών σχέσεων.
 - Διενεργεί έρευνες και μελέτες.
 - Αναπτύσσει επαφές με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς και φορείς, με στόχο την ενημέρωση και την προώθηση θέσεων που εξυπηρετούν τα συμφέροντα των ελληνικών επιχειρήσεων.
 - Πραγματοποιεί μια σειρά από τακτικές ενημερωτικές εκδόσεις.
 - Απονέμει, σε ετήσια βάση Επιχειρηματικά Βραβεία, με στόχο την επιβράβευση της επιχειρηματικής αριστείας και την εν γένει ανάδειξη της επιχειρηματικότητας.

4. Από την φύση τους, όπως έχει κρίνει κατ' επανάληψη και η ελληνική νομολογία» τα εμπορικά και βιομηχανικά, τα βιοτεχνικά και τα επαγγελματικά επιμελητήρια, ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αποτελούν σωματειακού χαρακτήρα οντότητες και όχι ιδρυματικού χαρακτήρα, με την διττή έννοια :

(1) ότι τα έσοδά τους αποτελούν αποκλειστικά και μόνο συνδρομές το)ν μελών τους με ανταποδοτικό χαρακτήρα, δεν επιβαρύνουν δε τον κρατικό προϋπολογισμό, από το οποίο νομοθετικά απαγορεύεται να επιχορηγούνται για τα λειτουργικά τους έξοδα. Οι υποχρεωτικές συνδρομές που συνεπάγεται η εγγραφή στα Επιμελητήρια κυμαίνονται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα. Για παράδειγμα στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, το μεγαλύτερο Επιμελητήριο της χώρας, ξεκινούν για τις ατομικές επιχειρήσεις από μόλις 50 ευρώ ετησίως (περίπου 4 ευρώ το μήνα), για τις μεγάλες επιχειρήσεις (Α.Ε.) φθάνουν στα 420 ευρώ ετησίως και για τις τράπεζες στα 950 ευρώ ετησίως. Εδώ θα πρέπει να σας ενημερώσουμε ότι στην Ελλάδα το 90% των επιχειρήσεων-μελών των Επιμελητηρίων ανήκουν στην πρώτη κατηγορία και καταβάλλουν μόλις 50 ευρώ ετησίως ως ανταποδοτική εισφορά. Μάλιστα, από τα έσοδα αυτά, ένα ποσοστό διανέμεται στις εργοδοτικές οργανώσεις εμπόρων και βιοτεχνών, για τις οποίες αποτελούν βασική πηγή χρηματοδότησης για την ύπαρξη τους.

(2) ότι οι υπηρεσίες τους προσφέρονται μόνο στα μέλη τους και όχι στο ευρύ κοινό, όπως συμβαίνει στα ιδρυματικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, τα οποία επιχορηγούνται και ζουν εξαρτώμενα από τον κρατικό προϋπολογισμό. Συνεπώς, τα εμπορικά και βιομηχανικά, τα βιοτεχνικά και τα επαγγελματικά επιμελητήρια δεν επηρεάζουν κανένα οικονομικό μέγεθος του κρατικού προϋπολογισμού και, ως εκ τούτου, η ύπαρξη και παρουσία τους στην ελληνική δημόσια ζωή δεν επιβαρύνει παντάπασι το Κράτος.

5. Ο συντονιστικός ρόλος των εμπορικών και βιομηχανικών, των βιοτεχνικών και των επαγγελματικών επιμελητηρίων, ως νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με υποχρεωτική εγγραφή και συνδρομή των μελών τους, στην οικονομική ζωή της χώρας έχει καθιερωθεί από δεκαετιών και έχει δοκιμασθεί στην πράξη με απόλυτη επιτυχία, Κάθε μελετώμενη μεταβολή στο υφιστάμενο νομικό καθεστώς θα πρέπει να στοχεύει στην επαύξηση των ανατεθειμένων σ' αυτά αρμοδιοτήτων και στην διασφάλιση δυνατότητας μεγαλύτερης ευελιξίας στην όλη συμπεριφορά τους προκειμένου να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος στόχος της συμβολής του παραγωγικού δυναμικού της χώρας σε μια διαρκή, άμεση και επιτυχή οικονομική ανάπτυξη, σε όλους τους τομείς,

6. Η ύπαρξη ενός εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου σε κάθε τέως νομό της χώρας (με την ιδιαιτερότητα στα μεγάλα αστικά κέντρα Αθήνα, Πειραιά και Θεσσαλονίκη, όπου ορθώς λειτουργούν και βιοτεχνικά και επαγγελματικά επιμελητήρια), ως και η ύπαρξη του συντονιστικού οργάνου της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων με πανελλήνια εμβέλεια, ανταποκρίνεται στην ανάγκη επιτόπιας μελέτης των ιδιαιτεροτήτων της κάθε περιοχής (νομού), στην καταγραφή αυτών και στην προβολή τους προς την Πολιτεία, είτε αυτοτελώς, λόγω της αυτοδυναμίας και ανεξαρτησίας του κάθε επιμελητηρίου, είτε μέσω του συντονιστικού οργάνου της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων. Κατά συνέπεια, τυχόν επιχειρούμενος περιορισμός του σημερινού αριθμού των υφιστάμενων επιμελητηρίων δεν είναι σκόπιμος για τους παραπάνω λόγους, αλλά και διότι ο ενδεχόμενος αυτός περιορισμός θα οδηγήσει στην ματαίωση της τοπικής ή περιφερειακής (κατά νομό) ανάπτυξης.

7. Εν κατακλείδι, τα εμπορικά και βιομηχανικά, τα βιοτεχνικά και τα επαγγελματικά επιμελητήρια της χώρας είναι σωματειακού (και όχι ιδρυματικού) χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με εκχωρημένες από την Πολιτεία αρμοδιότητες (βασικά με τις αρμοδιότητες τήρησης του Γενικού Εμπορικού Μητρώου και της αδειοδότησης των

επιχειρήσεων), οι οποίες ασκούνται χάριν της ανάπτυξης του εμπορίου, της βιομηχανίας αλλά και της εθνικής οικονομίας, αποτελούν δε φορείς, που στηρίζονται αποκλειστικά και μόνο στις συνδρομές των μελών τους και δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Ως εκ τούτου, η συζήτηση για την σκοπιμότητα της διατήρησής τους, την οργάνωση και λειτουργίας τους, αλλά και για την νομική τους μορφή, ως νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δεν είναι δυνατό να επηρεάσει τα επιμελητήρια λόγω της οικονομικής αυτοτέλειάς τους και της ανάγκης ύπαρξής τους χάριν της προστασίας και της ανάπτυξης του εμπορίου, της βιομηχανίας και της εθνικής οικονομίας.

8. Από πλευράς διεθνούς εκπροσώπησης και λειτουργίας, τα εμπορικά και βιομηχανικά, τα βιοτεχνικά και τα επαγγελματικά επιμελητήρια, με την σημερινή τους νομική μορφή και οργάνωση, έχουν συμπήξει ένα άριστο δίκτυο συνεργασίας μεταξύ των ομολόγων τους φορέων όλων των χωρών του εξωτερικού, με στόχο την καθιέρωση σταθερών και συνεχών εμπορικών συναλλαγών, την εξεύρεση νέων αγορών και την επαύξηση των ελληνικών εξαγωγών. Η οικονομική τους αυτοδυναμία, που στηρίζεται στην νομική τους μορφή και την καταβολή της συνδρομής των μελών τους, αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα επιτυχίας του στόχου αυτού, που εξυπηρετεί σημαντικά την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και την εξωστρέφειά της,

9. Τέλος σας γνωστοποιούμε ότι η κατάργηση της υποχρεωτικότητας της εγγραφής, συνεπώς και της οικονομικής συνδρομής, έχει ήδη απασχολήσει την Ε.Ε. καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπου οι αντίστοιχες αποφάσεις στηρίζουν τη διατήρηση της υποχρεωτικότητας. Αναλυτικά:

I. Σύμφωνα με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στις 19/04/2012, που αφορά τα Ιταλικά Επιμελητήρια που τηρούν το Γενικό Εμπορικό Μητρώο, η υποχρεωτική συνδρομή των επιχειρήσεων στα Επιμελητήρια είναι συμβατή με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία και δεν αποτελεί φόρο υπέρ τρίτων.

II. Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου γνωμοδότησε στις 12/07/2012, για την υπ. αρ. αναφορά 0725/2011 της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μετά από αίτημα γερμανικών και αυστριακών εταιρειών, σχετικά με τη νομιμότητα των απαιτήσεων υποχρεωτικής εγγραφής και συμμετοχής των επιχειρήσεων στα γερμανικά και αυστριακά εμπορικά και βιομηχανικά Επιμελητήρια -στις 18.7.2011, αρ. αναφοράς 0125, μετά από αίτημα Γερμανού ελεύθερου επαγγελματία, σχετικά με την υποχρεωτική εγγραφή σε Βιοτεχνικό Επιμελητήριο της Γερμανίας ότι η υποχρεωτική εγγραφή των επιχειρήσεων στα Επιμελητήρια είναι συμβατή με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

III. Η Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 30/08/2012, αρ. αναφοράς 0169 - 12, γνωμοδότησε μετά από αίτημα Ελληνικής εταιρείας (σχετικά με τη νομιμότητα των απαιτήσεων υποχρεωτικής εγγραφής και συμμετοχής των επιχειρήσεων στα Ελληνικά Επιμελητήρια και της αντίστοιχης καταβολής συνδρομής) ότι η υποχρεωτική εγγραφή και συνδρομή των επιχειρήσεων στα Ελληνικά Επιμελητήρια δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση εμπόδιο στην ελευθερία για την ίδρυση επιχειρήσεων στη χώρα και είναι συμβατή με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Επιπλέον, όπως αναφέρει η απόφαση, η οικονομική συνδρομή συνιστά ανταποδοτική εισφορά για το ρόλο που διαδραματίζουν τα Επιμελητήρια στην οικονομική ζωή της χώρας, στις σχέσεις μεταξύ των οικονομικών παραγόντων και της κυβέρνησης, καθώς και για τις υπηρεσίες που προσφέρουν στα μέλη τους.

Συνεπεία όλων των παραπάνω, τα εμπορικά και βιομηχανικά, τα βιοτεχνικά και τα επαγγελματικά επιμελητήρια της χώρας είναι εξαιρετικά σκόπιμο να υπάρχουν με την σημερινή τους οργάνωση και λειτουργία και με την μορφή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. – **Κωνσταντίνος Μίχαλος** »